

La integració plena en l'OTAN està preparada. Aznar i Solana es preparen per al tràmit que lligarà definitivament l'estat espanyol a una organització que, sense objectius clars i plena de conflictes interns, utilitza Bòsnia per canviar d'imatge.

OTAN: maquillatge d'urgència

Soldats nord-americans a Bòsnia. L'OTAN hi ha assajat el paper de "pacificadora".

Les coses, diuen, estan canviant. Javier Solana que en temps proclamava allò d'"OTAN, d'entrada no", és ara el secretari general de l'Aliança Atlàntica, el màxim càrrec civil, i l'organització, que no fa massa es proclamava clarament bel·licista, ara apareix davant l'opinió pública com un instrument per imposar la pau; i en dóna un exemple: Bòsnia. Els canvis han estat tants que el mateix Solana ja no necessita cap excusa per declarar la convenien-

cia que l'estat espanyol entre, tan aviat com siga possible, en l'estructura militar integrada de l'OTAN, l'escull que imposava el referèndum de l'any 1986 per marcar una certa distància, potser més simbòlica que no una altra cosa, amb els continguts militaristes de l'Aliança. Solana té pressa perquè el moment polític, potser, no serà mai tan favorable com ara. El seu nomenament, de fet, pot interpretar-se com una *invitació* de la resta dels membres de l'Aliança a la in-

tegració plena de l'estat espanyol, va manifestar que allò havia estat un dels "majors errors" de la seua política. Però, i ara? Si en aquell referèndum es va aprovar que l'entrada en l'OTAN exclouia la participació en l'estructura militar, cal un nou referèndum per integrar-s'hi definitivament? Julio Anguita, coordinador general d'Esquerra Unida, el reivindica. Però s'ha quedat a soles. En una recent compareixença parlamentària, el ministre de Defensa Eduardo Serra va deixar ben clar que la intenció del govern que presideix José María Aznar, en sintonia absoluta amb les premures que imposa Solana, és realitzar els tràmits necessaris a les Corts, i ni parlar-ne d'un referèndum. Per acabar aquest "consens" gairebé absolut, el rei Joan Carles repeteix el que va dir en els anys vuitanta i recomana no aturar la "immersió d'Espanya en Europa".

Solana s'ha definit davant la premsa europea com "una persona que va lluitar molt per mantenir Espanya dins l'OTAN".

tegració plena de l'estat espanyol. En la mentalitat dels màxims responsables del PSOE el tema OTAN encara provoca maldecaps. Javier Solana s'ha definit, en presentar-se davant els mitjans de comunicació europeus com "una persona que va lluitar molt per mantenir Espanya dins l'OTAN fins i tot amb la dificultat que va representar convocar un referèndum popular". També Felipe González, durant la seua etapa de president del

Un referèndum no vinculant. A la Constitució espanyola no es fa cap referència a la convocatòria de referèndums que, per tant, no són vinculants, ni tampoc és obligatori convocar-los, encara que les decisions siguin tan transcendents com l'entrada en l'OTAN. La legalitat, doncs, no és cap obstacle per als plans d'Aznar i Solana. El bloc PSOE-PP, amb el suport de CiU ho té ara millor que mai per acabar l'operació començada, de mala manera, el 1981, quan el president del govern espanyol, Calvo Sotelo, anunciava l'imminent ingrés d'Espanya en l'Aliança Atlàntica. Allò va

EFE

EFE

A l'esquerra, Javier Solana amb el comandant general de l'OTAN, George Joulwan. Baix, José María Aznar. Tots dos volen evitar un debat sobre l'ingrés en l'OTAN.

indignar aleshores el cap de l'oposició, Felipe González, radicalment oposat a la maniobra i partidari fervent d'un referèndum que després li pesaria com una llosa.

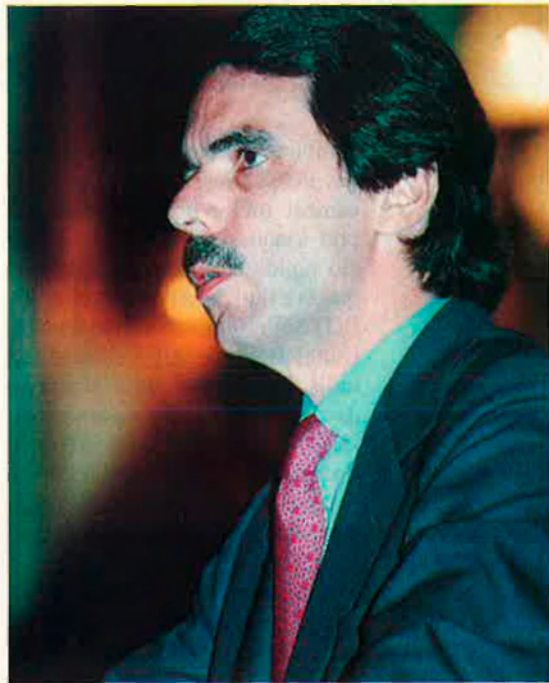
Segons Xavier Rius Sant, que ha analitzat detingudament el procés d'incorporació espanyol a l'OTAN: "el moment és l'idoni perquè el PP en el govern pot fer el treball brut d'entrar definitivament en l'Aliança Atlàntica que per al PSOE representava un problema molt greu. El problema de Gibraltar també ha desaparegut perquè els comandaments de quart grau, com era el de l'estret de Gibraltar han estat eliminats i si Espanya hi entra serà l'encarregada del comandament del Mediterrani occidental, que inclou l'estret. A més, l'OTAN ha canviat molt la seua imatge i el moviment pacifista de contestació als blocs militars s'ha afeblit moltíssim. Respecte al referèndum del 86, el PP, en aquell moment Aliança Popular, no el va acceptar perquè va optar per l'abstenció, de manera que no té cap problema a no respectar el que allà es va decidir. En qualsevol cas, de les tres condicions que Espanya imposava per entrar a l'OTAN,

dues s'han acomplert: la no nuclearització i la retirada de les tropes nord-americanes de les bases. Pel que fa a la tercera, la no inclusió en la estructura militar integrada, sempre es pot adduir que aquella estructura no és la que hi ha ara... Aquest és el discurs oficial i no pareix que hi haja molta oposició".

El moviment pacifista, en efecte, ha perdut la força que tenia en aquell 86, quan va obligar el govern de Felipe González a convocar el referèndum sobre l'ingrés en l'OTAN i a suar tinta per guanyar-lo. Dispersat en moviments d'in-submissió al servei militar ha quedat bloquejat amb la decisió del govern espanyol de renunciar al servei militar obligatori i d'optar per un exèrcit professional. El temps, a més, ha produït una altra paradoxa: els mateixos militants antimilitaristes que lluitaven contra l'existència dels exèrcits s'han trobat a Bòsnia, transportant medicines o queviures, en els camions de la legió.

Bòsnia: eficàcia o excusa? La intervenció de les tropes de l'OTAN en la guerra de Bòsnia ha servit perquè l'Aliança demostrara al món la seua utilitat en un

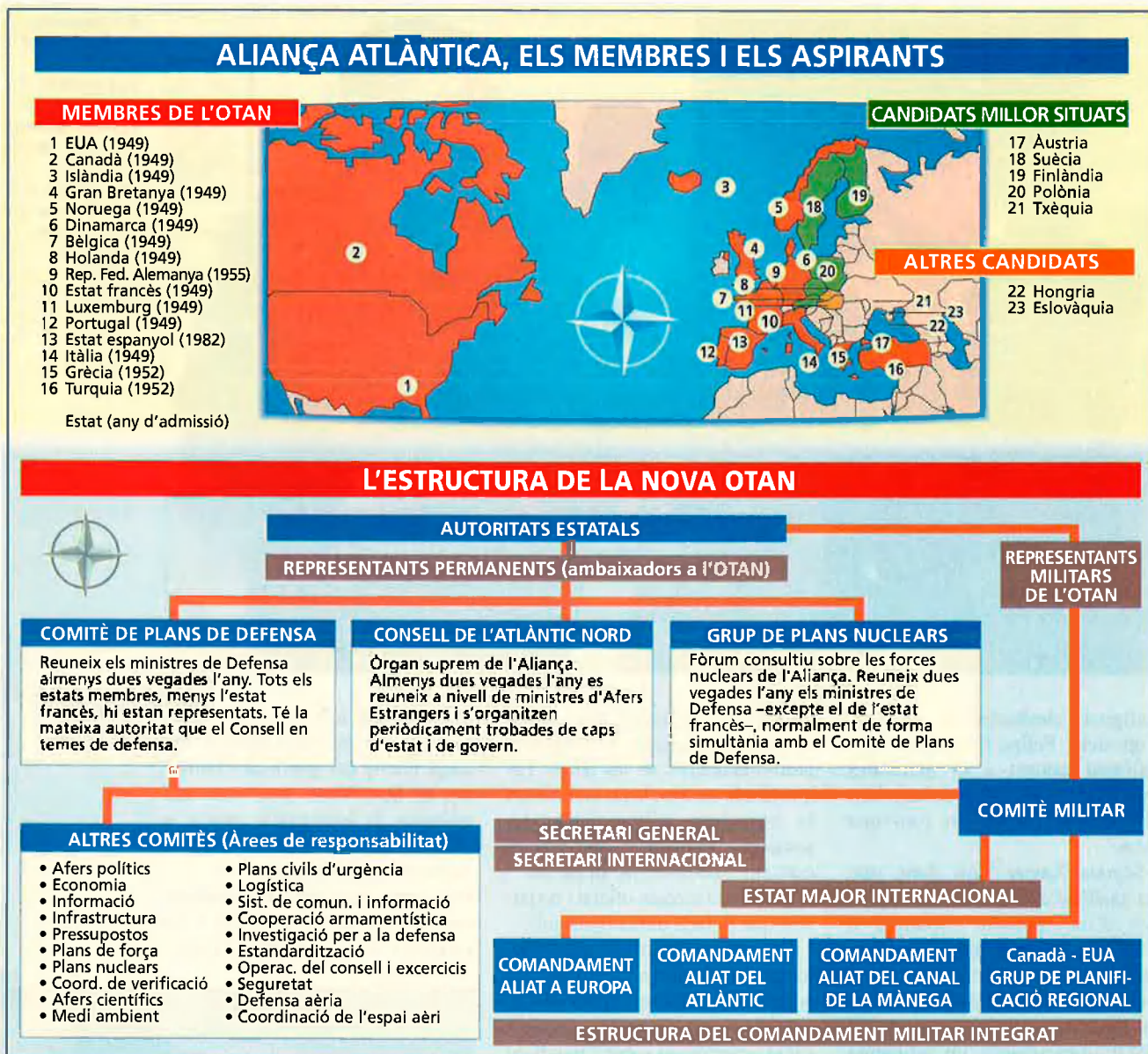
conflicte real. Li ha permès, a més, fer rodar el missatge que és una força eficaç per pacificar conflictes bèl·lics. Molts pacifistes van reclamar la intervenció militar a Bòsnia per tal d'aturar la tragèdia de la guerra i l'OTAN, que se'n va fer càrrec, ha millorat considerablement la seua imatge. La nova proposta de crear unes forces

EFE

Els islamistes apareixen com un dels enemics pote

DAVID FERNÁNDEZ

combinades i conjuntes, anomenades FOCC, més àgils i tecnològicament millor dotades, dona suport a aquesta imatge d'intervenció ràpida i contundent. Però pel que fa a l'eficàcia de les accions de l'OTAN no tot són coincidències. David Barjona, del Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya, descobreix algunes paradoxes: "L'OTAN només va intervenir al final de la guerra, quan el conflicte ja estava aturat a Croàcia i just quan Bòsnia començava a recuperar el terrenys que els serbis els havien arrabassat. De fet, van impedir, imposant les seues forces, la recuperació dels bosnians. Entre

els diferents membres de l'OTAN no hi hagué unanimitat perquè de fet Grècia continua sent pro-sèrbia. A més, les darreres eleccions han demostrat que el problema que va provocar la guerra no està solucionat ni de bon tros i que les tensions interètniques continuen tan fortes com abans. Què passarà quan es retiren les tropes?"

Oficialment però, Bòsnia és l'exemple del que seran les noves missions de l'OTAN, convertida en la força de cohesió i protecció d'Europa. De fet, la intervenció de les tropes ha vingut molt bé a una organització pensada per enfrontar-se a un enemic, el Pacte de

Varsòvia, que ja no existeix. Tot l'aparell de direcció de l'Aliança treballa intensament per demostrar que d'enemics, encara en queden. Rússia, per exemple. La possible ingovernabilitat de la Federació russa, amb un Ieltsin vacil·lant i malalt i un exèrcit encara molt potent, serveix de justificació bàsic per a l'OTAN, però hi ha algunes més. Per exemple el perill dels islamistes, a Algèria o l'Orient Mitjà. Però també Turquia, país membre de l'OTAN, té un president islamista.

Els conflictes interns. Grècia i Turquia, membres de l'OTAN, dirimeixen a trets les seues dife-

rències frontereres a Xipre. França declara públicament que no comparteix les accions del seu aliat, els Estats Units d'Amèrica, a l'Iraq. Portugal no accepta que l'entrada de l'estat espanyol en l'estructura militar li lleve el comandament de la zona sud-occidental d'Europa. Els veïns europeus no arriben a posar-se d'acord en la política exterior i això es nota de manera evident en l'estratègia militar. De fet, una missió tan absolutament europea com la de Bòsnia únicament es va posar en marxa quan el president nord-americà Bill Clinton va ordenar que començara i l'exèrcit dels EUA va començar a desplegar el seu potencial. Quin és el futur de les missions exclusivament europees que preveu la nova estructura de l'OTAN? Per a alguns analistes és més aviat fosc. Xavier Rius Sant és contundent: "Cada país europeu ha demostrat que té una idea molt diferent del que cal fer en casos de conflicte. Jo dubte que Europa pugui funcionar sense la tutela política i militar dels EUA. Alemanya i França, que ara s'integrarà també en l'estructura militar, per exemple, aspiren a liderar l'exèrcit europeu. Com quedarà aquesta rivalitat?"

Als conflictes interns cal afegir la incorporació de nous països que aspiren a formar part de l'Aliança, i que provoquen la irritació de Rússia, Polònia, Txèquia, Eslovàquia i Hongria, l'anomenat grup de Visegrad eren fins fa poc "enemics" i tenen criteris diferents a l'hora d'entendre el que significa l'Aliança. Polònia i Txèquia no han posat cap condició però Eslovàquia i Hongria que entenen l'OTAN com un pas molest per entrar en la CEE són reticents al "procés de modernització del seu equipament militar", eufemisme sota el qual s'amaga la compra obligada de material bèl·lic americà. L'OTAN s'ha convertit en un tràmit necessari per assolir l'uropeïtat. Però el triumfalisme dels dirigents no pot amagar els conflictes que cobreix sense solucionar i les despeses que provoca; sempre sota la tutela de l'amic americà.

Jordi Sebastià

El president Bill Clinton passa revista a tropes americanes condecorades pel seu treball a Bòsnia. La regència americana resulta, encara, imprescindible per coordinar l'OTAN.

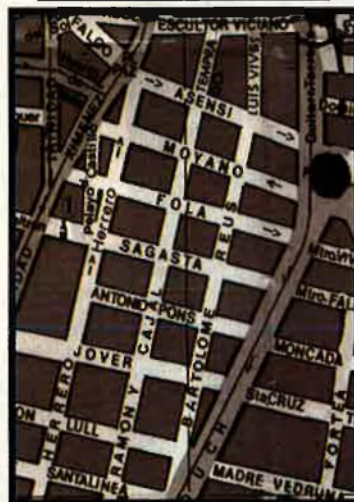

BotiVins

Botiga especialitzada en vins, caves i licors

Complements per a l'aficionat vinícola

(copes, tirabuixons, termòmetres,)
BotiVins; la seua Vinoteca.

C/ de Sagasta, 1 (darrere de l'Hotel Mindoro), 12002 Castelló de la Plana.

Tlf: (964) 26 04 37 Fax: (964) 26 13 25